

Atskaite par dalību COPA – COGECA rīkotajā darba grupā

Bioenerģija / Biotehnoloģija

27.09. 2013., Brisele

Izskatāmais jautājums:

ILUC

- a. esošā situācija attiecībā uz EP sarunu mandātiem un darbu Padomē
- b. situācija valsts līmenī, dalībnieku aktivitātes
- c. nākamie soļi lobiju procesā

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

Darba grupas vadītājs un COPA-COGECA biroja pārstāve ziņo par pašreizējo situāciju ILUC jautājumā.

Eiropas Parlamentā 11.septembra plenārsēdē notika balsojums par rezolūciju par biodegvielu. Izstrādātajam dokumentam diskusijās saņemti daudzi papildinājumi, neviens priekšlikums netika nobalsots bez izmaiņām.

Situācija Padomē: Darba grupas tiekas regulāri, diskutē.

COPA-COGECA ir sagatavojusi pozīciju apkopojuma dokumentu, kurā atspoguļo COPA-COGECA un citu institūciju viedokli attiecībā uz uzstādītajiem mērķiem.

Kopējais mērķis visām institūcijām / organizācijām joprojām saglabājas 10%.

Padome vēlas papildus kā vienu no AER mērķa sasniegšanai, ietvert elektrību transporta degvielā.

Kopējā tabula pievienota atskaitei.

Parlaments vēlas ILUC no 2020 iekļaut FQD un RED. COPA-COGECA šo viedokli neatbalsta.

Parlaments sapratis, ka daudzkārtīgā skaitīšana var būt problēma. Parlaments turpina diskusijas, uzdod jautājumus un virzās vēlamajā virzienā.

ILUC jautājumā Komisijas pieeja ir problemātiska Padomei. Savukārt Padomes priekšlikums tuvu COPA-COGECA sākotnējam priekšlikumam.

COPA-COGECA uzstādījums nemainās: sasniedzamie mērķi 8% un 2% un nav daudzkārtīgā uzskaitē.

Diskusija rodas par šo mērķu uzstādījumu, jo vairākas valstis, kā Dānija, Vācija un Anglija vēlas noteikt zemākas max. mērķa vērtības, piem. 5%. Jautājums – kā 8% iet kopā ar 5%.

Francija ļoti diskutē par EP priekšlikumu. Tas ir bīstams visam biodegvielas sektoram un lauksaimniecībai. Balsojumā ir ļoti mazs pārsvars, kas rāda, ka arī parlamentā nav stingra vienprātība par šo jautājumu.

Viedoklis, ka LEPAGE ir pret biodegvielām vispār un īpaši pret 1.paaudzi. Ziņojumā lignoceluloze izņemta no avancētajām degvielām. Ideja ir ILUC dabūt visur, gan 1. gan 2. biodegvielām.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr.2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Savukārt COPA-COGECA pozīcija - nevēlamies ILUC, arī pēc 2020.

Ja 2.paaudzei ir rūpnīcas, mēs tās atbalstīsim, bet tas nav veids kā attīstīt otro paaudzi iznīcinot pirmo paaudzi.

Ierosinājums, nevis cīnīties ar LEPAGE, bet paliekot pie savām domām, šoreiz paklusēt.

Dānijas pārstāvis izsaka bažas, ja nebūs risinājums īstermiņā, tad ilgtermiņā 2030.g būs īstas problēmas. Tāpēc aicina pragmatiski pieiet situācijai un rīkoties. Dānija īsti nepiekrīt COPA – COGECA kopējam viedoklim par uzstādītajiem mērķiem un rīcību, tomēr nerīkosies pret organizācijas kopīgo nostāju.

Ja cena par skaidriem tālākiem biodegvielas nozares attīstības noteikumiem ir obligāts ILUC, tas mūs neapmierina. Laika faktoru nevar atdalīt no satura.

Austrija Apmierināti, ka tēma palikusi atvērta debatēm. Jātiek skaidrībā, kas notiks nākamajā periodā. Cer, ka debates pavērsīsies lauksaimniekiem labvēlīgā veidā. Par ILUC – te nav tikai pragmatismam, bet jāņem vērā arī netiešās ietekmes, fosilās degvielas.

Anglija EP LEPAGE atkal mēģina iegūt mandātu sarunām ar komisiju. Kas notiks, kad viņi to panāks? Tā ir parlamenta procedūra. Ja viņa to dara, viņai tas ir atļauts. Viņa arī tikusies ar daudziem MEP, lai taustītu situāciju. Cik dzirdēts, viņai nesekmējās. Viņai nav mandāts.

Parlaments nerunā par laiku pēc 2020. Tas nozīmē, ka slēptais mērķis ir pēc 2020 pilnībā apturēt 1.paaudzi un turpināt tikai ar 2. un 3. Padomē sagatavoti atsevišķi dokumenti, kas runā par 1.paaudzi līdz 2030.

Francija Mēs nevaram izveidot ilgtspējīgu sistēmu, ja nav skaidri spēles noteikumi. Mums ir jāgarantē darbs nesenajām investīcijām 1.paaudzes rūpnīcās. Lai iepriekš investētā nauda ir droša un tad varam domāt par jaunām investīcijām 2. un 3. paaudzes rūpnīcās.

Zviedrija Atsaucas uz kopīgo Ziemeļu un Baltijas valstu paziņojumu un to atbalsta. Nevēlas ILUC kvotas, bet gan pragmatisku pieeju un skaidrus spēles noteikumus.

Austrija Nepieciešams fokuss, skaidri pasakot, ka ILUC ir negatīvs salīdzinot biodegvielām un fosilo degvielu. Jāgatavo jauni pētījumi, parādot skaidru ietekmi.

Somija Ziemeļu un Baltijas valstu paziņojums – ir labāk, ka tas ir nevis, ka tā vispār nav. Tas nav lēmums pret COPA-COGECA pozīciju.

Tuvākajos mēnešos notiks daudzas Padomes sanāksmes, tikšanās, sarunas. Nepieciešams laika grafiks, kad, kas un kur notiek.

Oktobrī Polijas delegācija aicinās ILUC ekspertus uz diskusijām.

Ungārija prasīs Lietuvas prezidentūrai speciālu sanākumi par ILUC.

ECOFYS prasa informāciju daudzām organizācijām. COPA-COGECA sniegs savu atbildi un komentārus.

Ja tādi ir – komentāri jānosūta COPA-COGECA sekretariātā:
Dominique.Dejonckheere@copa-cogeca.eu;

Vēlams ierosināt un atbalstīt citus neatkarīgus pētījumus. Tie dos informāciju debatēm, kā arī citu pētnieku viedokļus. Būs pamats ilgtermiņa stratēģiju veidošanai.

Dānija Mums jābūt uzmanīgiem pārāk nesakoncentrēties uz ILUC. Iespējams būs kultūras

kam ILUC dos sliktākus apstākļus kā citām. Ne visi būs laimīgi. Ilgtermiņā mums jānonāk pie konstruktīva dialoga.

Kopsavilkums/ ieteikumi/ secinājumi/ veicamie darbi

Mūsu stiprā puse – viens vienots viedoklis. Atšķirības neļauj mūs sašķelt. Dīzelis pret etanolu, 1 pret 1. Mēs ejam uz kompromisu savā starpā.

Nav nepieciešamība paātrināt ILUC, jo tas neko neatrisinās. Mums vajag biodegvielas no mūsu produktiem, vienalga 1 vai 2.paaudzi.

Mums jāuzstāj uz noteiktu kvotu otrai paaudzei. Tā jāspecificē noteiktiem biomasas veidiem. Piem. – salmi no konkrētām kultūrā, utt. Mums jāveicina otrās paaudzes biodegviela no mūsu produktiem.

8% un 2% COPA-COGECA pozīcija.

BI(13)7072:2/DDJ/mb jāizskata un jākomentē savās organizācijās. Komentāri, priekšlikumi jāatsūta, ja tādi ir. Pēc iespējas drīz.

Tālākais lobēšanas process notiks Padomē. Mums viedokļi jānodod tālāk caur saviem kanāliem, lai ietekmētu Padomi.

Visiem lūdz atbildēt uz ECOFIS ziņojumu. Jo viņu ziņojumam būs spēks. **Uzmanīgi jāziņo ražošanas dati.** Jāizprot metodika un tās izmantošana. Mēs nerunājam tikai par biodegvielu, bet par biomasu kopumā. Arī par lauksaimniecības un mežsaimniecības produktiem.

Izskatāmais jautājums:

Cietās biomasas ilgtspēja:

- Prezentācija par iespējamo EK priekšlikumu, kuru prezentēs DG ENER pārstāvis, COPA-COGECA sekretariāts pauž savādāku viedokli
- Attiecīgā sektora sākotnējā reakcija-apaļā galda diskusija

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

Ilgtspējības kritērijus aicināja ieviest, jo tie bija plānoti biodegvielai. Šie kritēriji palīdzēs nodrošināt, vienotā tirgus prasības, ka materiāli ražoti ilgtspējīgā veidā.

Valstis var ieviest nacionālās sistēmas. Atsevišķas (Anglija, Polija) ir pret. Pārējās atbalsta.

60% robežu var sasniegt biomasai, izņemto granulas. Metodoloģija līdzīga biogedvielai.

DG Climo and DG Energy neatbalsta oglekļa neitrālo pieeju (Carbon Neutral).

Biogāze – to ražojot ietaupa metānu. DG Agri cer, ka šos ietaupījumus ņems vērā. DG Env to neatbalsta.

Netiek plānots iekļaut ILUC faktoros. Tas rosina smagas diskusijas. Pasaules Dabas Fonds šo kritizē.

Mežu kaskādes izmantošana. Var aizliegt ekonomiski augstvērtīgus kokus izmantot bioenerģijai.

Izņēmumi attieksies uz mazajām stacijām, zem 1MW. Mazās biogāzes stacijas nevajadzētu ņemt ārā, jo tās aprēķinos var dot lielu pozitīvo rezultātu.

DG Energy jāuzlabo priekšlikums.

DG ARGI ar JRC joprojām diskutē par sākotnējām vērtībām. DG ARGI nevar atbalstīt pašreizējo priekšlikumu. Īpaši no mežsaimniecības puses.

Somija uzskata, ka vajadzētu ieviest.

Austrijas Procesā konsultācijas notika un skaidrs paziņojums Komisijai tika nosūtīts, ka šī pieeja nav pieejama: jo ar šo procesu mēs lecam pāri realitātei. 60% CO2 ietaupījumi, tas prasīs ļoti sarežģītus aprēķinus. Un nav nekāda komentāra par fosilajām degvielām. Austrija uzskata, ka pieeja jāmaina.

Vācija Nosūtīja dokumentu komisāram. Vēlas turpināt kaskādes pieejas izmantošanu. Jo ja neatradīs citu pieeju, mežsaimniecība var izzust.

Kopsavilkums / ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Šobrīd nav skaidrs priekšlikums, tādēļ COPA-COGECA nevar sagatavot savus priekšlikumus.

Jāseko procesam un savās valstīs jākomunicē ar tiem, kas mežsaimniecības nozari veido un regulē. Mums jāpiedalās procesā. Sekretariāts informēs par procesiem.

Lūdz informēt par procesiem individuālās valstīs.

Procesu vajadzētu paātrināt vai labāk kavēt?

Pašreizējā komisija vēlas kavēt. Bet tas būs noteikti vēl sarežģītāks gadījums.

Viedokļi jānosūta arī sekretariātam, lai var pozīcijas dokumentus veidot efektīvāk.

Izskatāmais jautājums:

Pārskats par noklusēto vērtību

- a. JRC darbība
- b. JEC/ieliektā darbība (ar iespējamiem ekspertu dalībniekiem no ePURE)
- c. N2O metodika (slāpekļa oksīds)

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

Tiek pārskatīta mērķa vērtība biodīzelim. Procesā pasīvi tiek iesaistīti nozares pārstāvji.

Metodika vērtību noteikšanai tika mainīta bez saskaņošanas. Priekšlikumus iesniedza abas organizācijas (bioetanolā un biodīzelī).

DG ENERGY grib ļoti paātrināt procesu, bet izmaiņas aprēķinu metodikā nav biodegvielas pārstāvjiem pieņemamas.

COPA-COGECA komentāri netika ņemti vērā, jo tie bijā pārāk vispārīgi.

Metodikas izmaiņas tiek ierosinātas audzēšanas procesa izmešu aprēķinam. Ja jaunie rādītāji tiks ieviesti etanolam, tad katram audzētājam būs jāveic savi aprēķini. Tad nevarēs izmantot standarta vērtības.

Sliktākais, ka fokuss ir uz biodegvielām, bet uz izmešiem no fosilās degvielas vispār nevērs uzmanību.

Svarīgi būtu iesaistīties visiem biodegvielas cikla pārstāvjiem procesā kopā kā darba grupai. No COPA-COGECA nepieciešams vismaz atbalsts.

Lauksaimniecības sektors ļoti ieinteresēts šajās standartu vērtībās, zemniekiem varētu skaidras norādes dot.

Veiks spiedienu uz DG Energy, lai palēnina procesu ar JCR.

Mēs nedrīkstam ļaut visu laiku ļauties, ka mums tik prasa jaunus aprēķinus. Mums jārunā ar sabiedrību. Īpaši uzsverot slogu ko grib uzlikt biodegvielai salīdzinājumā ar fosilo degvielu.

Metodiku ko vēlas ieviest savā laikā sekmīgi bloķēja naftas industrijas sektors. Un jāpārskatās, ka naftas rūpniecība mēģinās bloķēt jebkādas centienus arī turpmāk.

Mums jārunā arī par blakus produktiem, ne tikai par degvielām. Ieguvumi, ko iegūstam papildus biodegvielām.

N₂O viens no fokusa objektiem. Ne visām COPA-COGECA organizācijām šī politiskā problēma skaidra. Biodegvielas ražotājus šis ietekmē tieši. Galvenokārt tas saistās ar jauno metodiku. Ražotāji nepiekrīt izejas datiem un aprēķina metodikām.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Nepieciešams kopīgs pozīcijas dokuments, ko visi varam aizstāvēt. Mums kopā vajag savākt informāciju, sanākt kopā. Pozitīvā ražošanas ķēdes sanāksmē. Tajā mēs varētu sagatavot dokumentu. Mums jāizvairās kļūt sašķeltiem. Mums jāizmanto savas iespējas runāt ar sabiedrību un jāstāsta par savu ieguldījumu CO₂ izmešu mazināšanā, īpaši salīdzinot ar fosilo degvielu.

COPA-COGECA atbalstīs šajos jautājumos biodegvielas ražotājus cik vien iespējams. Jāmeklē eksperts, kas par detaļām varētu piedalīties darbā. Sekretariāta darbinieki piedalīsies. Ierosinājums arī Dāņiem iesaistīties. Viņi atsakās.

Izskatāmais jautājums:

RED/FQD direktīvas

- a. RED/FQD direktīvas izmantošana dalībvalstīs
- b. Biomasas ilgtspējas sistēmas darbība – dalībnieku veicināšana
- c. Augstas bioloģiskās daudzveidības zālāju definīcija pamatojās uz aprītē esošo DG ENER marta dokumentu

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

RED/FQD ieviešana dalībvalstīs. Komisija draud pret Itāliju un Spāniju ierosināt pārkāpuma procedūru. 17 dalībvalstīs atpaliel lauka grafiki. Ir grūti dabūt pilnīgu informāciju, pārskatu. DG ENERGY izdevusi ziņojumu, kur norāda, ka ilgtspējības kritēriji ir ievēroti, biodegviela nav kritiska pārtikas nepietiekamības radīšanai.

Vai ražotāji apmierināti ar esošo situāciju. Var rasties sarežģījumi aprēķinus veicot vienotā tirgū un arī nav ilgtspējības kritēriji vienoti izstrādāti. Ražotājiem nav vienots konkrēts viedoklis. Šobrīd ir ~20 sertificēšanas shēmas. Tas rada problēmas tirgū. Komisija neizrāda interesi harmonizēt sistēmu.

Lauksaimnieki ir smagi strādājuši sertifikācijas sistēmu veidošanas veicināšanai. Rapsis, cukurbietes, u.c. daudzās valstīs ir sertificēti. Parlamenta priekšlikumā teikts, ka vajadzētu brīvprātīgās sistēmas padarīt par obligātām. Šis ir slogs vietējiem ražotājiem, salīdzinot ar ārējiem piegādātājiem. Lauksaimniekiem pozitīvs skatījums. Pārstrādātāji aicina tomēr fokusēties uz dažām, lielākajām shēmām. Sertificētāji atzīst, ka sistēmas ne vienmēr strādā labi.

Atzīšana ir svarīga un arī šeit vajadzētu uz konkrētu metodiku fokusēties.

Sertificēšana nav bezmaksas un tā rada papildus darbu zemniekiem. Tad vajag pašiem šīs sistēmas veidot un uzturēt – ražotājiem, pārstrādātājiem. Tad sistēmas ir efektīvākas un lētākas. Tā tās izveidotas vairākās valstīs. Jautājums veidojas par šo sistēmu harmonizēšanu vai vismaz dialogu starp dažādām sistēmām. Ne vienmēr sistēmas perfektas, bet tās strādā.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

COPA-COCEGA biedru valstīs sertifikācijas sistēmas ir ieviestas. Norādītās problēmas pastāv. ES tirgū ir 3-5 atbilstošas sistēmas. Ir pietiekošs sistēmu skaits. Tās attīstītas – vai mēs varam ļaut biedru organizācijām pašām darboties šajā lauciņā tagad? Būtu vēlams izveidot nelielu darba grupu, kur kopā aicinātu pārstāvjus runāt par sertifikācijas sistēmām. Atbildīgie tiekas regulāri, bet rūpniecības pārstāvji – mēs, netiekamies.

Tiem, kas sistēmas operē vajadzētu nākt kopā un pārrunāt aktualitātes, organizēt sevi, spēcīnāties no kopā strādāšanas. Ja to nedarīsim, būsīm zaudētāji.

Sekretariāts mēģinās noorganizēt apaļā galda diskusiju iesākumā.

Jau bija centieni platformu organizēt, tas neizdevās. Mēģinās organizēt sanāksmi ar galvenajiem spēlētājiem. Būs priekšlikums dienas kārtībai. 3-4 sertifikācijas sistēmas aicinās kopā un tas būs sākuma punkts.

Izskatāmais jautājums:

Tirdzniecības problēmas: divpusējie līgumi

Diskusijas darba grupā un citu ES dalībvalstu viedoklis

Lignocelulozei un bioetanolam ir atbalsts ES.

Neparastas sarunas notiek par divpusējām vienošanās. Līgumiem nevajadzētu ievērojami ietekmēt biodegvielu, ja vienīgi vidējas kvalitātes kvieši nonāks pilnīgi liberalizētā tirgū.

Kanāda importē un pārstrādā cukuru – tā nav problēma.

Importē no ASV, tas būs jānorāda uz iepakojuma.

Kanāda galvenokārt aizstāvēs piena sektoru.

Otrais raunds būs ASV. Pēc tam Briselē, tad Vašingtonā par tirgus pieejamību. Līdz novembrim DG Agri izvērtēs jutīgos un nejutīgos produktus. Mēs piedalāmies lobējot.

Mūsu fokuss uz kukurūzu, glikozi. Cukura sektors. ASV grib izņemt cukuru no sarunām.

Mēs gribam panākt cukuru kā sensitīvu produktu.

Mēs esam pozitīvi atvērt sarunas. Mums ir pozitīva tirgus bilance par pārstrādātajiem produktiem uz ASV.

Jautājumus kas neattiecas uz tarifiem runās pirmos. Tad kvalitātes un atzīšanas standartus.

Lopkopība ir komplicēts sektors, jo tur gan tarifa gan netarifa barjeras.

Biodegviela ir jauna nozare, daudz mazāka kā ASV. Tas arī noteiks sarunu gaitu.

Notiek sarunas arī ar Taizemi, kas ražo daudz putnkopības produktus.

Nākošajā gadā būtiskas sarunas ar Brazīliju, kur biodegvielai būs būtiska loma.

Atsevišķa diskusija par pasākumiem tarifa kvotu caurspīdīguma palielināšanā.

Jautājums par ilgtspējības jautājumiem vai tos ņems vērā sarunās ar ASV. Tā ir netarifa barjera un to ņems vērā.

Kopsavilkums/ ieteikumi/secinājumi/ veicamie darbi

Līdz novembrim var iesniegt sektoram būtiskus priekšlikumus. Novembrī Komisija un Parlaments diskutēs par lauksaimniecības jautājumiem un nozarēm.

Būtu labi ja darba grupa sagatavotu dokumentu par biodegvielām, ko iekļaut sarunu dokumentu paketē.

ASV uzdevusi jautājumus par ilgtspējības kritērijiem. Līdz ar to, būtu nepieciešams formulēt kā grupai un COPA-COGECA kopumā pozicionēties šajā jautājumā.

Sensitīvie produkti un izsekojamība (izcelsmes noteikšanai)

Sekretariāts sagatavos īsu dokumentu, ko izsūtīs darba grupai komentāriem.

Zanda Krūklīte

Paraksts

